

Landamerkjamálin
Bústaðir - Laugarnes & Kleppur 1890-1891

Aðfnr. 1366, örk 10

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

J. B. Ramlaf: Landstryfisdómurinn 6. júlí 1891

Almannavegur
Kj

Justitiarius og assessores í hinum konunglega íslenska landstryfisdómi.

Kunngjöra: Á 1890, mánuð. tímud 6. októbermánuð. var
landstryfisdómurinn settur og haldinn af hinum eigin-
legu dómendum. - Var þá fyrir tekið

Málið nr. 23/1890:

Bejarstjórn Reykjavíkur
(eigandi Hlepps)
gegna

H. Th. A. Thorsen
(eigandi Bústada)

Á hálfu ápríla mátti settur yfirjettar
málflutningsmáður Hannes Hafstein og lagð fjarri
nr. 1: Áprílarastefnu dags. 29. júlí þ. á.

nr. 2-7: Dómsgjörðir úr Þjóðar og Gullbringusýslu með
5 fylgiskjólum.

nr. 8: Töru í máliu dags. í dag.

Þjettarskjölin nr. 2-7 fylgja dómsgjörðum
þessum í originali, en skjölin nr. 1 og 8 hljóða svo:

Nr. 1.

Justitiarius og assessores
í hinum konunglega íslenska landstryfisdómi

Kunngjöra: Öv hefur tjáð bejarstjórn Haldór Daniels-
son, að hann fyrir hönd bejarstjórna Reykja-
víkur sjái sig knúðan til að áprýja til yfir dómneis
mordjádómi kvæðnum upp fyrir aukarjetti Þjóðar.

Upp frá hinum í málflutningnum
Hannesar og Gullbringusýslu
Ramlafinnur
19. 5. 1891

og Gullbringusýsla 28. f. m. útaf landamerkjum
milli Klepps og Þústada, en með þeim dómi er
dæmt rjett að vera:

„Landamerki milli Klepps og Þústada skulu
„vera úr þristinum þeim Skifun í Gelgju-eda
„Geldingatauga. Framangrindan kostnað,
„að upphæð 52 kr. - fimmtán og þver krónur - guld
„Skjandinn, bejarstjarnu Reykjavíkur með 30 kr.
„50 a. - Þrjátíu krónum og fimmtíu aurum, en Skifun
„kaupmáður H. Th. A. Thomsen með 21 kr. 50 a. - tutt-
„ugu og einni krónu og fimmtíu aurum, sem
„grindist til dómsfaræta, sejskunnansis í
„Kjósar og Gullbringusýslu, innan 10 daga frá
„löglegri birtingu dóms þessa, undir aðför
„að lögum. Annar málotkostnaður falli á milli.“

Ekkar áfrýjandinn fyrir yfirdómi að þessari þees,
að grindur landamerkjudoimur vordu dæmdur
óvildur, og sju dæmdur háfeligur málotkostnaður
fyrir undirrytti og yfirdómi.

Fyrir því stefnist þjorned til að mæta fyrir oss
í landsyfirdóminum, sem haldinn verður á auju-
legum stað og stundi mánudaginn 6. Okt. þ. á.
siganda jördarinnar Þústada kaupmanni H.
Th. A. Thomsen í Reykjavík til þess þar og þá að
sjá skjöl og skilríki í rjett lögð, á málsútlisluv áfrýj-
anda að hlýða, von þann að fara og dómi að með-
sala í framangrinda átt, allt eftir því sem áfrýj-
andinn mun náðvennar slyra frá fyrir rjettinum

Þvo stefniot og til að meta fyrir oss í yfirdom-
inum á sama stað og tína domendun þann, þinn
deut hafa í málinu í tjórad. -

Fraur Þórusu Spilmannu í Hjósar og Gullbringu
eyjlu, Gísla bónda Gíslasyni í Leirvogstungu,
Laudni kaupþjóra Jónsyni í Þamúddal, Þórdi
kaupþjóra Guðmundsyni á Hálvi, Þórdi
kaupþjóra Þunólfsyni í ellóun. - til þess þar og
þá að veja dórn þinn og meðfúð máleins.

Lögðagur er ír lögum numinn með tilskipsun
3 júní 1796.

Reykjavík, 29. júlí mánu. 1890.

Til staðfestu ímsigli yfirdomsins og nafn domsmálaritarans.

Stefnuþala 83-áttalin
og þinn auðar.
J. J.
11

(L. S.)
Jón Jónsson
#

Ár 1890, laugardaginn þinn 16. ágústmánuðar, hófum
við undirskrifadur eidsvarnið stefnuvottar í Reykjavík,
birt framauitada landsyfiriðjarstefnu kaupmannis
H. Th. A. Þórusu persónulega á heimili hans hjó í
þannu. Þetta vottun við samvanti stefnuvotta-
eidi aðlar með nafnum aðlar og ímsiglinu.

Borgun 1 Kr.
eins krónu
J. J. þ. b.

J. Jónsson
(L. S.)

J. Þórusu
(L. S.)

Mjér löglega birt

Skrifstofu Hjósar og Gullbringueyjlu 6. September 1890.

Fraur Þórusu

Ár 1890 fríðjundaginn þinn 9. Septembermánuðar,
hófum við undirskrifadur ^{eidsvarnið} stefnuvottar í Gjalarnesohuþppi

líkt framantíðaða landsyfirjettarstefnu þrepp-
stjóra Þárá Þunólfsyni persónulega á heimili hans
Mánuð hjósi þreppi. Þetta vottum við samþykkt
stefnuvottandi allar með nöfnum allar og innstíglum.

Borgard 1 Kr.
Eina krónu
E.M. J.J.

E. Magnússon Jón Jónsson
(L.S.) (L.S.)

Á 1890 Miðvildudag 10. September
höfum við undirskrifadur eidsvarnar stefnuvottar
í Hjósarþrepp líkt framantíðaða landsyfir-
jettarstefnu þreppstjóra Þárá Guðmunds-
syni persónulega á heimili hans, þetta vottum
samþykkt stefnuvottandi allar með nöfnum okkar.

Borgard 1 Kr. 50 a.
ein króna og fimmtíu aurar
J. G. B. J.

Jón Guðmundsson
Ólafur Jónsson.

Á 1890 fimtudaginn 11. ágúst höfum við
undirskrifadur stefnuvottar í Mosfellssveit líkt
framantíðaða landsyfirjettarstefnu Þóla bónda
Þólasyni í Leirvogstungu, þreppstjóra Halldóri
Jónssyni Þornósdal persónulega á heimili þeirra.
Þetta vitum við í krapti stefnuvotta eids allar
með nöfnum og innstíglum.

Jón Arnason
Borgard 250 - tvær krónur og
fimmtíu aurar (L.S.)
J. A. E. P.

Erlundur Þorsteinsson
(L.S.)

Lagt fram í landsyfirdómi 0. okt. 1890.
Jón Jónsson.

Nr. 8.
Sötu
í málið:

Rejarstjóri Rústjarnur
H. H. A. Thomsen kaupmanni
útaf landamurðinum milli Skepps og Þriðfada.
© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Jeg lyfi njer hjerned ad leggja fram
fyris himn haa rjett:

1. Afrippingarstefnu, dags. 29. juli f. a., med arib-
udnuu birtingarvottordnuu.

2. Doinsgjardis merkjados i malinu isant
sein fylgiskjalnu, sem fra doinsvris heudi
hafa verid latin fylgja aktinnu in originali,
og skal jeg unleid stuttlega lyfta njer ad rok-
stydja oingtingarbrofu mina a hinu afrippada
doinu, sem njer virdist vera alveg ovejulega
fjarstedur, enda sumstadar aljarliga avsiljan-
legt myrkvidi.

Loglyssurnar i doinnu kniga sumpart
ad því, ad ganga fram hjá og deina þvert ofan
ared vitni, sumpart eru þessum sumpart
ogloggar, ad þar virdist vera ad lala um hluti,
sem erdort kemur malinu vid og byggja a þeim.

Quis og sjot a afstodnuppdrattinnu
er i þessu mali ad ræða um talvert stora feru-
kyruu, med sjoinu fram, er tadmarkast a Esfla
af "Marðalæd" og það er samad i malinu, ad þessi
þrikyra hefur verid ad undanfornu alltaf
notud fra Kleppi. Sprotok, skrifleg, som merkja-
skiltinu eru erdi fram doinu, en onog vitni hafa
barid, ad þau hafi aldrei annad hegt, en ad
Kleppur atti land ad Marðalæd, sem samad
er hvar er, og medal nefndra vitna er madur,
sem att hefur Klepp, og sem hefur verid sagt sam-
ig til merkja, þegar hann kaupski jordina.

Þrousur aftur á móti heyr til alveg nýja
stefnu af handahófi, og kúmtar land allt úr ferð-
steinum í Gelgjutanga (sjá uppdráttina). Þýris
Þessari dröfu hefur hann engin, alls engin stíðir.
Einnasta „Skingsmund“ sem hann heyr fyrir sig, það
er það sem tekið er upp í hinum fráunnalegu hlánu
í dómsforsendunum, er byrjar með orðunum „Áð því er
því mest smekta etc. . .“, sem merkt er með bláum stíð.
Áð svo miklu leyti séu mögulegt er að vilja meim-
inguna í þeirri röðsendaleiddi, á því lílega að
vera sú, að sjáinn fyrir frammi Ellidaárnar eða
framhald af Ellidaárinum, og að fyrst það eða forúðast
í „áliti ráðameytis síns“ (sic) að Ellidaárnar eummi
milli Artinalands og Þústada, það hljóti Þú-
skádir að eiga allt land út um árinum og sjónum
sín megin.

En við þetta atflugast, að einn og alls bullid
um laxveidina í Ellidaárinum er máli þessu öv-
komandi, eris er all stíðrotunin til afsalbrjefa-
ins fyrir veidinni og „áliti ráðameytis síns“ alls
eönnunargildi horfin. „Álit“ samrar alls durt,
hefur aldri átt að samna neitt um landamerki,
og getur ekki gert það, því það hljóðar um allt annað.
Og þó að svo aldri nema það væri gefið, að Ellida-
árnar hefðu útrás milli Artinala og Þústada, það
væri það safu fánýtt, því þrástýrlið liggur ekki
upp meðfram árinum, heldur meðfram sjónum, og
sjáinn er ekki seldur Þrousur, sem létur ferð.

Sjá um lag 27/10
nær á myndun
hlánu

Þá merðjádómurinn hefur byggð á annari eiu
endilegri og hamingjari til þig alveg vafalaust
landamens houstis ónytingar og ómerdingar
fullrar. - Jég skal því ekki að svo stöddu hefja
línanu eða lengja málið með því að fara út
í allt það, sem mjög línust þegar gæti verið að
segja. - Jég skal aðeins benda á og protestera
móti þeim skilningi merðjádómsins á 10. gr.
landamerðjalaganna, að eigi megi nota almennu
þingsvitni til samana í merðjamáli. Það nær
engri átt. Orðis vitni er ekki að eiu haft um
lifandi vesningar, heldur allt eiu óþátt um vitni
isburðina, (sbr. þingsvitni). Eiu protestera jég
á móti þvíri skodnu merðjádómsins, að ekki eigi
að mæla vitni um landamerði, sem eru eptir
sögusögn almennings. Þar sem um órnefni er
á ræða, er ekki auðsáð að vitna eptir neinu öðru
en sögusögn, og þar séu ekki eiu til neiu foru
merðjafjöl nýi skilríði, er tradítionin um merðin
líkist eiu eiu um verður vitnað, og er slíkur
vitnisburður undir állum þringunstaðum
nægur til að samna passessio, og „melior est causa
possidentis, því hefur merðjádómurinn gleymt.

Jég skal geta þess, að ófurlitil vilja hefur
áridi áttinn frá dómarans hendi, þar séu
á bls. 39 hefur fallid úr, að Geidri Einarsson matti.
Jég geymi mjög rjett til að fá batt úr þessum galla
ef mótparturinn ekki vill tala þetta gilt eiu og það

er, og lúð þú þann líða þú yfir, þótt þann viddur
þennir eigi að vitnisburðurinn á llo. Þú sjó vitnis-
burður Guðna Einarssonar.

Þú svo máttu leyfi þú þú að gjöra þú yfirtar-
kröfu:

Þú þinn áfrjyði dómur verði ómerkur dómur,
og þinn stefni dómur til að greiða allar máls-
kostnað með einhverju nægilegu.

Þú legg svo málið í dóm með fyrirvara.

Þú þú þú, Þ. Okt. 1890.

Þú þú þú
H. Hafstein

Þú Landsyfirdómurinn:

Þú fram í landsyfirdómurinn Þ. Okt. 1890.
Þú þú þú.

Þú síðan málið í dóm. - Þú þú þú
matti yfirtarmálflutningum Guðlaugu Guð-
mundeson, þú þú þú og þú þú þú.
Þú, og var þú veitt.

Þú þú þú

Þú Þú þú þú þú þú þú.

Þú 1890, mánudaginn 20. októbermánuður
var landsyfirdómurinn þú þú og þú þú þú þú
þú reglulegu dómurinn.

Þú þú þú þú:

Þú málið nr. 23/1890.

Þú þú þú þú þú
(eig. Kleppur)

þú þú

Þú þú þú (eig. Þú þú)

Þú þú þú þú þú, þú þú þú

málsins nr. 1-8 og lagði fram nr. 9. Þóru
í máliu dags í dag. - Þórnir hljóðar svo:

Nr. 9.

Málið: Þórnirhljóðar
eigandi Kleppö
gagn

H. H. A. Thomsen

Eg leyfi mjög hjartlega viðvirðingarfyllt að
seila aftur á skjólinu þessa máls og skal jafn-
framt leyfa mjög að svara sökum mótpartsins
fáeinum orðum.

Þyrost vildi ég leyfa mjög að leiðrétta
þjá minnum heidrada mótparti það atriði að
frátalandið hafi verið notað frá Kleppi og sji þvi í
„passessio“ þeirrar jarðar og þvi „sji“ „melior causa“
áfrýjandans. Þetta er ekki rétt og hinn niðrandi
Kleppabóndi hefir sjálfur játad, að landið sji
eigi verið frá Kleppi fyrir þrenni Þórnirhljóð-
aus. Þetta hefir að vísu lítila þýðingu fyrir
málið, en „sattu best“, hvað sem öðru líður.

Átaljarninn í söku minns heidrada
mótparts mun samt vera það, að merkjadómurinn
hafi mátið meir skjól þau og skilríði, en stefndi lagði
fram, en hinn munulegu vottord, er framkomu
af handi áfrýjanda. Ufarlegri kríki á þessum vitnis-
birðum, en þá er framkomu fyrir merkjadóm-
inum. Finnst mjög eigi þurfa og skal eg því
leyfa mjög að slúskota til þess hjér. Vitni
byggja áll á meir eða minna óljósum sögnum

og munnumellum frá Kleppseigundum og
meiri partur eða því nær öll munnumellu hafa
myndað eftir 1859. Uppþök Martulæjar (eða Mard-
læjar) gátu hverdi vitum sjálf nje merjádómur-
inn og heldur eigi mubodsmaður áfújanda fundi
við merjagönguna, þar benti hver á sinn pyttinn í
mjúnni, þangað til löseins mótparturinn þarvarð
að jata að uppþöku „veri og lögg“. Þau funduot semje
hvægi. Að byggja mæddum dórn á slíðum vitnis-
burðum mundi undir öllum þringumstæðum mjög
þæpid, jafnvel þó eðvert annað veri á móti, þvæ
þá hjér þar sem sjállugar, lögfullar sammanir
eru annarsvegur. Eg skal því miá njeu að þess-
ari „róðsemdaleidslu“, sem víðist hafa orðid svo
þværu í höfði beggia minna heidrudu mót-
parta, bæði hjér og fyrir merjádómnum.

Látum svo vna að laxveidixjetturinn í Ellida-
ánum smerti eigi málid. Afsaltsbrjefid getur verid
sömmuargagn fyrir því að því leyti sem það úttalar
sig um atriði er smurta málid. Að sama eráð segja
um jettarsteji N° 21. Mótunali mótpartseins hjéragn
sömmuargildi þess koma ofseint og eru þegar af þeirri
ástæðu þýðingarlaus, enda fer nú „Skárin að þarast
upp í bekkinn“ þegar slíðum sjóðlun er mótunelt í
þunnan hátt. Minn heidrad: mótpartur seldur mís
vnanði einu mjög einfaldan „Syllogismus“ N^o Ellida-
ámar renna til sjáfar í landi jarduanna (eða milli
landa jarduanna) Þústada og Árlius - sfr. Dólj. N° 21 og

Nr. 23. 2° Alidaannar reuma í sjó milli Hra-
bajarhöfða og Gelgju - eða Geldingatanga - efr.
afsalsbrjefis 1853. 3° Ergo: er Gelgju - eða Geld-
ingatangi í landi jarðarinnar Bústada. Eftir
er þristeinur á umferðum mörð og eldort mörð -
áruelfu til milli þeirra og Gelgjutanga. Þeir sjón-
hendlingarinn milli þeirra áruelfu hlytur því þess
að ráða mörðum. Eftir þetta eigi góðar og gildar,
sjallegar samningar, þá veit ég ekki hvar slíkt
er að finna. - Það sem minn heidradí mót-
partur er að tala um sjóinn á vögunum
þínum og þessu hvar þú ert. Það er að sjáan-
lega spröttid af því að minn heidradí mótpartur
hefir eigi tekið eftir korti Gunnlogssens yfir úbrás
áruelfu og hildur eigi munnad eftir, að Stórolaun-
þárumálid er alltaf talið aðgreiningarmörð
láds og lagar - ekki flóðfarið, str. einungis Þesj. Nr. 18.

Það, sem mótparturinn segir um skilning
mörðadómisins á 10 gr. landamarkjalaganna get
eg eigi samsímt, en það hefir eigi haft og getur
eigi haft nein áhrif á réttlit þessa máls þess
skilningurinn réttari er, svo að það hefir eiga
praktiska þýðingu að fara þessu þessu út í það
abridi. - Það sem mótparturinn segir um,
að fallid minni hafa úr dómsgjörðum, er rétt,
eftir því sem ég hefi munn og það mun vera réttur
buddur Gudna Ólafssonar, sem hefir ádrálinn
efst á bls. 39 í artínum. Urdómalið þessu

sök ex officio frávísað, heimta þig nýr tildanda
hafiliga „Hósti og Fering“.

Eg er þakktur að öðru leyti til þess, er fram
hefir verið fært af hálfu stefnda fyrir merkjadóm
innu, móturli söku og kröfnum mótþarbsins
í einu og öllu en leyfi mér að þakka þess:

Að þeim áfyrjandi merkjadómur vardi sláð
festur og áfyrjandiinn dæmdu til að borga allar
málkostnað fyrir yfirdómi eptir mati gjettarins,
að minnsta kosti 120 Skónum. —

Eg legg svo málið í dóm með venjulegum fyrir-
vara.

Reykjavík 20. Okt. 1890.

Vindingarfyllof.

Guðr. Guðmundsson.

Þú Landsyfirdómurinn.

Frámbugt í yfirdómnum 20. Okt. 1890.
Jon Jenson

Lagdi svo málið í dóm. — Umbodsmáður áfyrjanda
bað mig viðfrest og séðlín ljóð og var það veitt.

Þjetti slíkið.

L. E. Sveinbjörnsson Friðbjörnsson Jon Jenson.

Á 1890, mánudaginn hinn 27. Októberinn
var landsyfirdómurinn settur og haldinn af
hinum eglulegu dómendum. — Var þá fyrir tekið

Málið nr. 23/1890. Þórarinn Þórhildur
(eig. Klerki)

J. H. A. Thomsen
(eig. Þústaða)

Umboðsmæður áfrýjanda mátti, strí-
adi aptur séjólund máleins nr. 1-9 og lagði fram
nr. 10. Framhald sökunar dags. ídag, er hljóðar svo:

N° 10.

Framhald sökenar

i málinu: Þegarstjórn Reykjavíkur

gegnum

H. Th. A. Thomsen, kaupmanni

út af landamerðjum milli Slepps og Þvíðlada.

Það er ósköp þrygtandi málsferla,
þegar veid er að líta yfir argumenta með því að
referera skarðt það fund stundur i málsdjölinnum.
Þinn heidrad: mótpartur segir, að þinn auðverandi
Sleppibóndi jati, að landid 3. frætulandid, sje
eigi varid frá Sleppi fyrir fjnadi Þvíðladaabóndans.
En mótparturinn létur þess ógétid, að vitnid segir
fyrst, að landid sji notað frá Sleppi, og varid það-
an fyrir sleppnum, nema Þvíðladaabóndans, og eptir
framhaldsopurningum betur því veid, að ástædan
fyrir því, að hann lofi sleppnum Þvíðladaabóndans
að ganga i landinu endrun og einnum (sjá framh. sp. 1.)
sji samkomulag þeirra á milli, en erdi sív, að
hann telji Þvíðladaabóndann hafa molðurn eitt
til landsins, enda hefur landid aldri veid varid
frá Þvíðladaabóndann, en er jafnan varid frá Sleppi,
eins og mörg vitni sama, og er það því fyllilega
rjett hvern þjá njer, að Sleppibóndinn hafi haft
possessio yfir frætulandinu, og er það einmitt ein

verðum af hans possessio, að hann hefur gefið
lyft kunningja sínum Þústadóndáttum endum
og sinnum að láta skemur sínar komi í landid.

Þannest endurtekur mótparturinn, Kítill
sína á vitnisburðinum, sem fram er komnið
áreið fyrir því að Kleppur eigi þrætulandi.
Því mótþáran, að vitnisburðinn sjú eftir
munnmálum og sögusögu (dennur, því mót-
parturinn hefur ekki þróuð eitt einasta vitni,
sem hefur heyrð nokkuð, sem kemur í bága við
það, að merkið sjú eftir Mordalæð, sem mótþá-
urinn endilega vill skýra Mordalæð) — er að minni
álitu hlögileg, því þegar engin skýl er til, — eftir
þverju á þá að vitnið öðru er traditiou. Tradi-
tiouin er þar einasta sömmunargagn auk notunar
landsins. Þinn mótþáran er að upptöku Mordja-
læðar sjú óglögg. En hvað gerir það, þó svo veri?
Eiðhverotáðar sjú hann þó fyrst komi fram, og
ládurinn á að ráða merkjum það sem hann nær. En
allt þetta um Mordjalæð er máliu viðkomandi,
því þú er ekki um það að ráða að ávæða merki,
heldur þitt, að ómyta merkjadómum fyrir það að hann
gengur fram tíja lögfulum sömmunum, og byggir á
rangri ályktun, eða þó einhenni af þeirri ástæðu,
að hann byggir á því sem sömmun, sem í sjálfu
sjú er engin sömmun. Það, að byggja dóma villasum
„syllogismus“ er löglupa, og löglupa er þú þróföld,
margföld, því að lídimin í þessum framunalega „Syllo-“

gismus" eru gripur úr lausu lofti, og hvíla
elli á neinu því er samnað er nje sömum argildi
hefur.

1st liðurinn í Sýllogismunnum er, að Ellidaárnar
renni í sjó milli lauda jarðanna Þróstada og Ár-
líuv. Látum svo vera. Þróstadar eiga laud að vestan-
verðu meðfram árunum og að Norðjalal, en þann
rennur frá vestri til austurs í sjóinn fyrir utan
Ellidaárósana (sjá uppdráttinn Þittsdj. 4.; í þessu atviki
virdist mótparturinn kort vera í samræmi við
þinn uppdráttinn). Árnar renna í sjó þar, sem
mótp. sjálfur í sínu korti hefur Ellidaárósna. En
svo rennur þinn liðurinn: „Ellidaárnar renna í
sjó milliunum Árbejarkjöfða og Gelgju-eda Geld-
ingatauga“. Þú heinnild fyrir þessari veldu vitnar
mótparturinn í afsalbrjef konungs fyrir veid-
inni í árunum, 11. des. 1853, rjettarskjál n° 17. bl. 41
í altinum. Sjáum því hvar þar stendur þar
stendur, að veidinni egi afsalad, inatil uden-
for Elvens Munding, i Sáev mellum Árbejarkjöfða
og Gelgju eller Geldingataungi. Þetta er á íslunðu:
íð fyrir árosana 2: útrás áruna í sjóinn (2: voginn)
sem er á milli Árbejarkjöfða og Geldingatauga.
Það er þeim og þeim málleysa, meirringarþýsa
og óþeimilt með öllu, að skella samau ordnum
„Elvens Munding i Sáev“, og setja konungu fyrir
þannau „mellum“. Áros er elli á dönskú „Mund-
ing i Sáev“, hildur aduis Munding. Þitt „i Sáev“

meðum Arbajarkjöfð. etc. á að tákna hvar þessi
„Mundug sjá“. Með þessum orðum, er það aðeins
sagt, að Ellidávarnarni er í þann vög, sem þar renna
í, sama vögunni eina og ellidjalædur, en nær Þvíföð-
um, og þessi vögur skrofð inn í sjónum milli Tvíggja
Óptnefudra Köfða. Seinni liðinum í hinum ópt-
nefuda „Syllogismus“ er þannig alls ends gripinn
í lausu lopti, byggður á misstíðningi eða raug-
farslu á brjefi – sem að vísu er þessu reit þómunar
gildi um þetta mál – og alls er þetta tilgangi sínum
þvífneina náðverni um þetta atviki, og þessu
þann þannig í þess ósamrindi einbeir í stað vidur-
kenntra samrinda, end er skilyrði fyrir því að
„Syllogismus“ mótþarfringeti staðfest.

Vidvirkjandi þessi Gunnlogseus eða rjett-
ara sagt mótþarfringis vísa jeg til þess, sem framferð
er vid onredjaldómum. Það er ekkert í þessu máli upp-
lyst um hvar ysta fjármál er, enda kemur það
eitt ofansögðu ekkert málum vid.

Vidvirkjandi athugasemd mótþarfringis
um mótluði min gegn þómunargildi rjettarjald-
N: H, sem alls er þóma of sínt, skal jeg tala fram,
að það er ekkert rjettarstjald sjálfst, sem jeg kalla
bult, heldur það sem út af því þessu er vid sagt í
þessu máli (sjá t.d. byrjunina á fyrri vörð skrefuda
fyrir undirjetti) og yfir höfund það að blanda lax-
veidarjettinum í Ellidávarnum inn í þetta lauda-
murdjalmál.

Jeg þakka mótpartinum fyrir, að hann hefur
viðurkennt að umboðgu mínu um úrfall orðanna
á bls. 39 í actinum sé rétt, og vona jeg að himni sé
réttur ekki sínu ástæðu til að frávísa málinu ex
officio, eins og mótparturinn. Gnyprar á, fyrir
þennan litla ritgalla, sem málþórhund kemur
saman um leiðrjettunguna á. Eins hej jeg ul-
virðingar á því, að undirjettarokjal N. 7, sem var
lagt fram 15. júní þ. á. hefur verið innifart í actinum
á þóðrum stað, nsl. á bls. 9. í stáðinu fyrir á
bls. 23, og vona jeg að það geri ekkert til, enda hefur
mótparturinn ekkert fundið við það að athuga.

Þó svo mæli móturalti jeg vörð og varnar-
gögnum mótpartsins, sérsloka til þess, sem jeg
hef áður framfart, held fast við ádurgjörðar ejetten-
kröfur, og legg málið í dórn með fyrirvara.

Reykjavín, 27. Október 1890.

Virðingarfyllt

Hanne Halólaun.

Sú
Landsyfirdómurinn

Framlagt í Landsyfirdómurinn 27. Okt. 1890.

Jón Jónsson.

Lagði svo málið í dórn. — Umboðsmáður Stefna
mætti einnig, móturalti himu síðast fram-
komna og lagði málið og í dórn. — Málið
telið undir dórn.

Þjötti slitið

L. E. Sveinbjörnsson Kristján Jónsson Jón Jónsson.

Ári 1890, mánudaginn fimmi þ. desembermánu.
var landsýfirdómurinn settur og haldinn af hris-
mum eglubegu dómendum. — Var þá fyrir tekið.

Málid Nr. 23/1890

Rejarsfjórðing Reykjavíkur
eigandi (Kleppur)
gegn

H. Th. A. Thomsen
(eig. Bústada)

og var í því upptæddum þrófildur

Dómur

Mál þetta höfðaði Rejarsfjórðing Reykjavíkur
sem eigandi jarðarinnar Klepps í Selbjarnar-
neshreppi gegn kaupmanni H. Th. A. Thomsen sem
eiganda jarðarinnar Bústada í sama hreppi. Útaf
ágreiningi um landamerki milli þessara jarða. Rejars-
fjórðingur álitur að landamerki jarðanna séu þessi:
"Frá Elliðaárveg þar sem Merjalædur (er einnig kallað
"Mardalad" er hinn stefndi "Murtulad") fellur í hana,
eins og farvegur lóðarinnar ræður til upptala, og þaðan
í svokallaða þristeina." Á hinn bóginn telur H. Th. A.
Thomsen að landamerki milli jarðanna séu eftir þinni
stefnu í þristeinum í Geldingatauga (eða Geldju-
tauga, sem svo er kallaður af Gmrum). Þök þessi
var tekið fyrir landamerkjadómni Sjósar- og Gull-
bringusjólu, og þar dæmt hinn 18. júní 1890, á þá leið,
að merkjadráfa Thomsens kaupmanns var óbreytt
til gríms tekið; jafnframt ákvað dómurinn um
málkostnað, að Rejarsfjórðing Reykjavíkur skyldi
sýsla greiða uppi hann 30 kr. 50 a. og kaupmað.

er Thomsen 21 kr. 50a. - þessum dómni hefur bójarþingur Reykjavíkur
áður skotið til landsyfirkjettarins með stefnum, dags.
29. júlímánu. f. á., og hefur fyrir rjettirinn gjört
þá kröfu, að hann verði úr gildi felldur, og
að hinn stefndi verði dæmdur til að greiða
allan málskostnað með nægilegri upphæð. Hinn
stefndi, H. Th. S. Thomsen kaupmaður, hefur af
sinni hálfu krafist þess, að merkjadómurinn
verði staðfestur, og að áfyrjandinn verði dæmdur
til að greiða allan málskostnað fyrir yfirdómi
eptir mati rjettarins, að minnsta kosti 120 kr.

Merkjadómurinn áletur og byggir úrslit máls
ins á því áleti sínu, að hinn stefndi hafi með Konung-
legu afsalsbrjefi til síns fyrir laxveidinni í Ellida-
ánum, útgefið 11. desbr. 1853, samannborinn við
áletisbrjefal stjórnarráðsins um söhnum (frá 0. máí
1853, undir rjettarbrjefal nr. 21 str. nr. 22) fært óvæfengjan-
lega sömnum fyrir eignarrjetti sínum yfir þratta
landinn, og til frelari stundings þessu lætur
merkjadómurinn þess getið, að í autarjettardómi
Stjósar- og Gullbringusýslu, 14. nóv. 1858 og yfirjett-
ardómi 5. desbr. 1859 útaf beittutádurjetti í Ellida-
vognum epi það tekið fram, að "sameigendur
Langarnæs og Kleppojarda þá hafi átt ásamað, að
Kleppoland nái innið Merki-eda Marklæð." Hinn
stefndi hefur nú eigi komið fram með önnur
eda því skilríki fyrir eignarrjetti sínum yfir þratta
landinn er þessi, og alls enga vitnisburði um af-

not þess hefur hann framlagt.

Þun nefnd skírði er að athuga, að hið
frumlegga afsalbrjef frá M. desbr. 1853 raddir
aðeins um laxveidina í Ellidaánum, og alls eigi
um landignu aðliggjandi jarða, en veidin
hafði þá fyrir nærfellt 100 árum (s. 1756) verið
telin undan aðliggjandi jörðum, og rekin sem
sjústök eign; sama er að segja um álitstejal
stjórarráðsins (6. maí 1853). Sturajettardómurinn
úr 14. nóv. 1858 og yfirjettardómurinn 5. desbr.
1859 dæma og alls eigi um eignarijett yfir landi
því, sem liggur að Ellidaárvogunum að vestan
veidur, en aðeins um rjett ábiandans á Sleppi
táð tala krallingi í vogunum á móto við laxveidi-
rjett hins stefnda. Þessi stejal sama þannig
alls eirrt um rjett hins stefnda yfir feratu-
landinum, og það liggur í augum uppi, að engin
heimild er til að ályta á þá leið, að hann sé
eigandi Þústada hljóti að eiga landitáð Gulgja-
tanga úr því að honum var afsöluð laxveidi
í ánum og vognum söt þangað. Þar sem marga
dómurinn eingöngu hefur byggð úrslit málsins á
þessum skírðjum, sem eirrt Sömmargildi
þafa í málinu, einn og það fyrir liggur, og er
því óviðkomandi, og þar sem það á tím
löginn má álitast samað í málinu af hálfu
áfrjanda með eynum vitnisburðum, þar á meðal
manns, er biid hefur á jörð hins stefnda, Þústóðum

i nærfelt 20 ár, að þrátulandið hafi mjög lengi
verið notað frá Kleppi og talið fylgja þeirri jörd,
og skal þess hjúnd jafnframt getið, að merðja-
dómurinn hefur ranglega fundið vitnisburði
Ólafs Þarvaldssonar — en eftir því hlaut. Þómunar
byrðin um eignarrjett yfir þrátulandið og stað-
lega að hvíla á hinum stefnda samkrænt grund-
vallarreglunni í Försb. Lb. Kap. 26. i. f. — Jón vinnur
eigi hjá því komist að dæma merðjádóminn ógildan
fyrir löglausu að efni til og vísa málinu heim aftur.
Upp í málskostnað fyrir yfirdómi guði stefndi
áfrjanda 40 krónur.

Því dæmist jett að vera:

Landamerðjádómurinn skal úr gildi
felldur og málinu vísað heim aftur. Upp í áfrjunn-
arkostnað sadarimmar guði hiund stefndi, kaup-
máður H. Th. A. Thomsen, áfrjandannur, býarstjórn
Reykjavíkur kaupstadar 40 krónur innan 3 vikna
frá lögbirtingu dóms þessa undir aðför að lögum

L. E. Sveinbjörnsson
Rettli slitið

L. E. Sveinbjörnsson, Þorsteinn Jónsson, Jón Jónsson
Dómgjörðum þessum til staðfestu er innveigli yfirdómsins
og nafn justitiarii.

Reykjavík 29. desembermánu. 1890.

Rekjalda fyrir 6 arkir kr. 3. —
Staðfesting og innveigla — 0.83
= kr. 3,83
þjár krónur áttatíu og þrjú aunar
7. 7.

Þveinbjörnsson

Ár 1891 miðvikudaginn hinn 14 júnimánaðar, höfum við
undirskriftir eittsvarnir stefnuvottar í Reykjavík, birt þrjú
ritatann landsýfirjettarðóm, kaupmanni M. Th. A. Thomser
persónulega á sölubúð hans hjér í bonum.

Þetta vottum við sambærmt stefnuvottaciti okkar með nöfnum
okkar og innsigtum.

Borgun 1. hús.

ein króna.

Þ. Þ.

Þjörnsson Þorláinn Þormarson

ran
ser
num

32 M^{ri}

Leif frá: vesturhúsi Björns- og Guðhriðsgröfva 7/12 1891

Frans Simeon